

MAGYAR NYELVI FELADATLAP

a 8. évfolyamosok számára

2010. január 23. 10:00 óra

NÉV: _____

SZÜLETÉSI ÉV: HÓ: NAP:

Tollal dolgozz! Ügyelj a külalakra!
A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg.
A megoldásra összesen 45 perced van.
Az utolsó (10.) feladatra legalább 10–15 percet szánj!

Jó munkát kívánunk!

1. Illeszd ugyanazt az egyetlen betűt mindhárom szó elé úgy, hogy új, értelmes szavakat kapj!

Pl.: _gaz, _ránt, _ma – *igaz, iránt, ima*

a) _per, _cet, _redő

b) _üst, _agy, _ázik

c) Keress az alábbi szóban öt másik értelmes szót! Írd ki őket a pontsorokra! A betűk sorrendjét ne változtasd meg! Pl.: *épül – ép, él*

B E T Ű Z

.....

a	
b	
c	

2. Húzd alá a felsoroltak közül azt a szót, amelyiknek a jelentése alapvetően eltér a többitől!

a) ödöng, lődörög, cselleng, lohol, ténfereg

b) szöszmötöl, pizsmog, barkácsol, babrál

c) oson, lopakodik, settenkedik, bukdácsol, lopózik

d) felfuvalkodott, fafejű, öntelt, beképzelt, nagyképű

a	
b	
c	
d	

3. Milyen nyelvi rétegbe tartoznak a megadott szavak? Írd a szavak betűjelét a táblázat megfelelő helyére! Egy betűt csak egy helyre írhatsz!

a) köznyelvi		b) irodalmi		c) diáknyelvi	

A) telcsi

B) mérgelődik

C) hon

D) kikelet

E) irodalom

F) parázik

a	
b	
c	

4. Milyen szófajúak az alábbi mondatok kiemelt szavai? Válaszd ki a megfelelőt a felsoroltak közül, és írd a pontsorra! Egy szófaj neve csak egy helyen szerepelhet!

a) A lázcsillapító gyorsan **hat**.

b) A mese főszereplője egy **óriás**.

c) Az **óriás** mamutfenyők védett fák.

d) Élt egyszer **egy** faluban egy öregember.

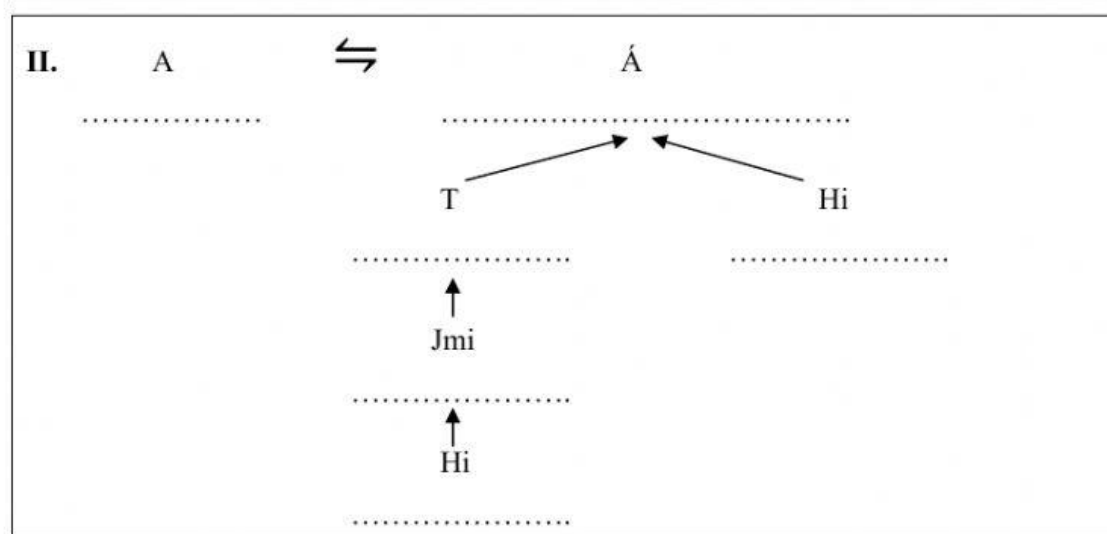
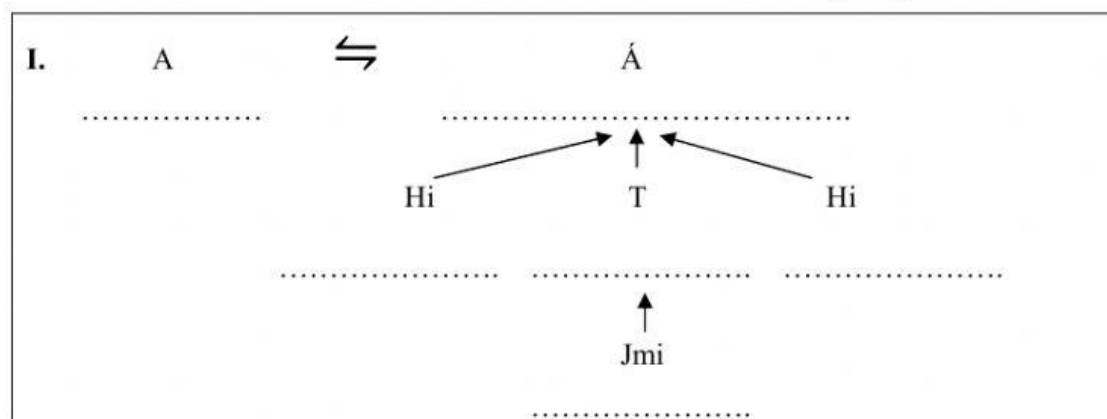
e) **Egy** almát kérek, kettő sok lenne.

f) Éppen **az** kellene nekem.

**főnév, határozatlan névelő, határozott névelő, határozószó, határozott számnév,
határozatlan számnév, ige, melléknév, mutató névmás, névutó**

5. Melyik szerkezeti ábra felel meg az alábbi mondatnak? Karikázd be a sorszámát (I. vagy II.)!
A kiválasztott ábrába írd a helyükre a mondatrészeket kifejező szavakat!

A télen beroskadt háztetőt márciusban az ácsok kijavítják.

6. Olvasd el figyelmesen a verset, majd válaszolj a kérdésekre!

a	
b	
c	
d	

Kányádi Sándor: Két vén fáról

**Zöld Király és Zöld Királyné,
ha fúj a szél, lovagolnak,
megkergetik, megfuttatják
hol a napot, hol a holdat.**

**Zöld Király és Zöld Királyné,
ha szélesönd van, álldogálnak,
nézegetik árnyékát a
két gyönyörű koronának.**

- a) Milyen két jelentést idéz fel az utolsó sorban található *korona* szó? A vers alapján kinek, minek van koronája?

.....
.....

Igazak vagy hamisak az alábbi állítások a fenti versről? Karikázd be a megfelelő szót!

- b) A vers egy királyi párról szól, akik szeretnek lovagolni az erdőbe, és ott nézelődni.

igaz – hamis

- c) A versben található metafora.

igaz – hamis

- d) Mindkét versszak páros rímű sorokból áll.

igaz – hamis

7. Alakítsd át az alábbi kijelentő mondatokat felszólítóvá! Mindig a példának megfelelő alakot írd be!

a	
b	
c	
d	
e	

Pl.: Béla megtanulja a leckét.

Béla, **tanuld meg** a leckét!

- a) Béla megmondja az igazat.

Béla, az igazat!

- b) Anyu hisz nekem.

Anyu, nekem!

- c) Zoli kinyitja az ablakot.

Zoli, az ablakot!

- d) Kati idehossa a füzetét.

Kati, a füzetedet!

- e) Géza nem játszik a labdával.

Géza, ne a labdával!

8. Húzd alá azt a szót, amelyik a példamondatba illik!

a	
b	

a) Kataék lakása öt **helységből** / **helyiségből** áll.b) A nagy hideg **végett** / **miatt** a kabátomat is felvettem.

9. Olvasd el az alábbi szöveget, és válaszolj a kérdésekre!

a	
b	
c	
d	
e	
f	
g	

Cserna-Szabó András: Naplemente
(részlet alapján)

Nap Levente 1945. augusztus 6-án negyed kilenckor született. Mindössze egy kiló hatvan dekával jött a világra. Csenevész fiúcskává cseperedett, a tornasorban mindig ő volt az utolsó. Aggódó édesanyja – orvosi tanácsra – folyton spenóttal és más zöldségekkel tömte, így fordult az idők során a kisfiú érdeklődése egyre inkább a hús felé. Napról – ha civilben látja – még a Jóisten se mondta volna meg, hogy hentes. Nem csoda, hiszen a hályogi húsbolt üzletvezetőjének magassága érett férfikorára sem haladta meg a száznegyvenkilenc centimétert, súlya pedig az ötven kilogrammot. Satnya testén azonban meglehetősen férfias fej ült: hollófekete szemek, hegyes orr, széles állkapocs, magas homlok, kemény barázdák, napóleoni tekintet, harcsabajusz. Nem kétséges, hogy komikus szereplője volt a világnak, pláne, ha még hozzávesszük azt is, hogy Nap képtelen volt kiejteni az „r” mássalhangzót, és hogy – közismert pesszimizmusa miatt – a háta mögött az egész falu csak Naplementének hívta. Arról már nem is beszélve, hogy csak és kizárólag koromfekete köpenyben dolgozott. Úgy gondolta, őt ne tévesszék össze a doktorral. Az ő szakmája különben sem vidám hivatás, ő nem járhat úgy, mint egy hölgyfodrász.

a) Hogy hívják azt a települést, ahol Nap Levente húsboltot vezetett?

.....

b) Milyen ellentétet lehetett megfigyelni Nap Levente külsején? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A) kigyúrt test, lányos arc
- B) vézna test, férfias fej
- C) magas test, aprócska fej
- D) kövér test, sovány arc

c) Miért volt Nap Levente komikus figura a szerző szerint? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A) Mert felnőttkorában is csak zöldséget evett édesanyja tanácsára.
- B) Mert mindig sárga köpenyben dolgozott.
- C) Mert különösen nézett ki, és nem tudta kiejteni az „r” hangot.
- D) Mert hentes létére úgy viselkedett, mint egy hölgyfodrász.

d) Miért választotta a szöveg szerint Nap Levente a hentesi hivatást? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A) Mert csenevész fiúcska volt.
- B) Mert az édesanyja ezt tanácsolta.
- C) Mert az édesanyja zöldségekkel tömte.
- D) Mert az apja is hentes volt.

e) Húzd alá a szövegben azt a mondatot, amelyik bizonyítja, hogy Nap Levente iskolás korában is alacsony volt!

f) Keress indokot arra, hogy miért illett a történet főszereplőjére a Naplemente név!

.....

g) Melyik vázlatos rajzban ismerd rá a leginkább Nap Leventére? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- A)
- B)
- C)
- D)

10. Elkezdünk egy történetet. Folytasd a címnek megfelelően! Fogalmazásod 10–12 mondatból álljon!

Eggyel többen

Elkezdődött egy újabb év. Ez mindannyiunk életében nagy változást hozott, ugyanis...

[illegible]

a	
b	
c	
d	
e	